

4063 dagar har den svenske journalisten Dawit Isaak nu suttit fängslad i Eritrea. Läs mer på www.freedawit.com. Stöd arbetet för hans frigivning på bankgiro 5045-0295.

Charmerande plågsamt

► GEST har gjort det igen, konstaterar GT:s Liv Landell efter att ha sett *Fly Me to the Moon*.

Göteborgs enda engelskspråkiga teaterkompani håller på att bli en liten kulturinstitution.

PREMIÄR I GAR
FLY ME TO THE MOON | Av Marie Jones Regi Gary Whitaker Skådespelare Emma Deegan och Antoinette Morelli | Spelas på Gothenburg English Studio Theatre till den 6 december.

Gothenburg English Speaking Theatre har länge upp på olika scener i centrala stan. Tidigare i år körde man till exempel prisbelönta *Expectations* på Folkteatern. Inget fel i det, men ett kompetent kompani som GEST förtjänar egen hemvist med allt vad det innebär kreativt och praktiskt. Gårdagens premiär på *Fly Me to the Moon* var alltså inte bara speciell för att dramatikern Marie Jones herself var på plats, utan för att hon fick äran att klippa bandet till GEST sprillans nya, Gothenburg English Studio på Chapmans torg. På scenen står en ensam säng. En bit bort skymtar en rullstol. Vardag och sjukdom. Så Frank Sinatras glammiga stämma ur en högtalare någonstans. Kontraster. Och så Antoinette Morelli och Emma Deegan scenen i likadana, föga smickrande vårdarskjortor. Hemtjänsten är på besök hos en gammal bortglömd farbror någonstans i Belfast, Nordirland.

Orden viner till en början över publikens huvuden som en uppskruvad, färgglad

brylling till skolengelskan från 80-talet. De första tio minuterna är det sannolikt en utmaning för fler än mig att urskilda alla nyanser när skådespelarna river sina repliker på den där säregna dialekten. Icke desto mindre är det njutbart, och ganska snabbt kommer man "in" i språket.

I pausen säger någon att de spelar lite långsamt för att inte förvirra publiken. Well, det funkar, och tycks inte gå ut över duons effektivitet. Deras teknik är direkt och välsvarvad. Särskilt Antoinette Morelli levererar replikerna med rappt och osentimentalt, lite som en stand

up-komiker. Inget lull. Delvis har det med hennes karaktär att göra. Hemvårdare Frances är streetsmart och krass. Hon klandrar skolan som relegerade sonen för att han sålt cigg till skol-

kamraterna, när han borde ha blivit uppmuntrad för sitt entreprenörskap. Dråpligt, men ett exempel på den genomgående samhällskritiska tråd som sticker upp överallt i den, komiska replikmattan. Socialrealism filtrerad genom ett filter av ironi och gapflabb.

Genom Emma Deegan Loretta blir det smärtsamma tydligare, eftersom hennes sinnelag är ängsligare Frances. Hon kan sammanfattas som en rädd raring, som

Humoristiskt förpackad samhällskritik och samtidigt en feel good-pjäs.

GT
Kulturen i morgon:
KONSTEN ATT MUSIK-SÄTTA EN FILM

TRAGIKOMISKT. Antoinette Morelli och Emma Deegan i *Fly Me to the Moon* – en charmerande mörk komedi på Göteborgs nya, engelskspråkiga teaterscen. Foto: LINA IKSE

instinktivt vill slippa när kollegan kommer på att de kan ta farbrorns pension. Han har råkat dö på toaletten under deras arbetspass. Ett sätt att få kompensation från staten, tycker den ena. Myndigheterna tar mina barn, tänker den andra.

Jepp, givetvis gör de slag i saken, vilket resulterar i en fantastiskt plågsam kedja av förvecklingar. Som publik måste man gång på kväva impulsen att gömma sig

under stolen alternativt skrika att brott inte lönar sig.

Fly me to the Moon är en humoristiskt förpackad samhällskritik och samtidigt en feel good-pjäs. En skojig mardröm som blir allt galnare och slutar i en finurlig knorr. GEST har kort sagt gjort det igen.

Liv Landell
kulturen@gt.se

Ovan regnbågen

HAIL TO THE CHIEF

WASHINGTON. Paul Austers roman *Sunset Park* börjar med de tomma husen i Florida som familjer tvingats lämna. De står där som gravstenar över en svunnen epok. I några är möbler, teveapparater och hushållsporslinet kvar; bara människorna är spårlost borta. I andra har allt slagits sönder i bitter vrede. Auster fångade stämningen i USA efter 2008 och under Barack Obamas första fyra år. Han borde inte kunnat bli omvald.

Ändå är valsegern ingen överraskning. De senaste två veckornas opinionssiffror visade hur det skulle gå. Alla demokrater jag träffat de här dagarna har varit säkra.

I Washington var valdagen kall men solen stark. Det kan vara strapatsrikt att

rösta i USA. I vallokalen vid Howard university röstar mest svarta och köerna trampade tålmodigt när jag kom dit. Valsedlarna var som vanligt långa med lokalval och folkomröstningar. På morgonen hade jag mött en av cheferna på Media Matters, den världiga organisationen som bevakar högermedia och granskar Fox News lögn. Hon hade köat i två timmar för att få rösta. "Det var värre förra gången", var hennes korta kommentar. Hur många svenskar skulle köa lika länge?

PER WIRTÉN om valets konsekvenser

Varje amerikansk valrörelse är en reflex av den

demokratiska gnista Alexis de Tocqueville upptäckte under sin berömda Amerikaresa för 175 år sedan.

Den bråkiga mångkulturella regnbågskoalition det radikala USA strävat efter har nu bevisat sin hållbarhet. Det är african-americans, hispanics, den lilla gruppen fackligt organiserade och kvinnor av alla slag som vunnit. Segern

Fyra år till.

Foto: CAROLYN KASTER

är enorm eftersom allt talade emot dem: arbetslösheten, pessimismen och de övergivna spökhusen i Paul Austers roman.

Samtidigt har republikanerna envist krympt sin egen medborgarbas. De har blivit identitetsparti för vita kristna med grått hår.

Den stora frågan alla nu ställer, vid varje panel för valanalys i Washington, är vad som händer i det republikanska partiet. "Som liberals är vi märkligt nog

mest intresserade av republikansk politik just nu", sade programledaren på progressiva kabelkanalen MSNBC redan på valdagens morgon.

Svaren går i två riktningar. Antingen vandrar de ännu längre ut i doktrinärt konservativ galenskap. Eller också väntar ett långt och blodigt inbördeskrig; ett "utan motsvarighet i modern historia", skrev Michael Tomasky nyligen i New York Review of Books. I båda fallen är demokraterna de lyckliga.

Nu finns äntligen möjligheten att mer än 40 år av konservativ dominans över amerikansk samhällsdebatt kan vara slut. Valet 2012 var mindre entusiastiskt men mer avgörande än det 2008.

Per Wirtén
kulturen@gt.se

Läs Per Wirténs övriga Hail to the chief-texter

► gt.se/KULTUR